

Nr. 3.

Pest'a Joi 15|27 jan. 1870.

Anul VIII.



Foi'a acăst'a ese in tōta joi-a, — dar
prenumeratiunile se primescu in tōte dilele.

Pretiu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu
3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; pentru alte tieri: pe ann
7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de ann 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tōte societatile si banii de prenumeratie
sunt de a tramite la Redactie:
Strat'a lui Leopoldu Nr. 33.

Unu soboru in Socodoru.

— Cioroboru pentr'unu toporu. —

Jóra crancenu resbunare,
Jóra crancenu pe-a sa barba,
Câ'a aretă la lumea largă,
Cumca ori si ce va fi,
Elu si mai vre-o doi séu tri'
Pe Stănescu-lu voru trantí....
Hi, hi, hi!
Deci ca scopulu sê-si ajunga
Scrie 'ndata carte lunga,
Lunga, lunga sê s'ajunga,
Pan'la sufletu sê patrunda,
Dandu la toti aspra porunca,
Ca din campu si de prin lunca,
Diu orasiusi de la satu,
Din intregulu comitatu,
Totu omulu mai inventiatu,
Carele-e batutu la capu,
Ca si clic'a din Aradu,
Sê sadune la soboru,
La soboru in Socodoru.
Deci la diu'a otarita
Merge afar' cinstita clica,
Merge afar' la soboru,
La soboru in Socodoru...
Si atunci caiaff'a mare
Se ivesce 'n adunare,
Si vediendu elu o multime,
De notari, de preotime
De prin satele vecine,
Dise cumca-i pare bine....
Elu nici bine n'a gatatu,
Candu soborulu a strigatu:
„Dar de ce ne-ai conchiamatu?!”
— Ca s'alegemu candidatu,
Candidatu de ablegatu...
Dice domnulu inventiatu.

Si atunci soboru-i dice:
„De n'ai cumva alta price,
Dauna a fostu sê vini aice,
Si ai facutu dieu, chiar pecatu,
Câ'n astu timpu greu si ciudatu.
Insedaru ne-ai conchiamatu,
Câ-ci de cumva n'ai dormitul,
Treba sê fii auditu,
Cumca cerculu Chisiu-Ineu
Si-are candidatulu seu...“
— Are, are, ori nu are,
Ast'a nu-mi da indreptare,
Câ-ci Stănescu va sê véda,
(Si ast'a-o dicu pe a mea barba)
Cumca trebuie sê cada...
Deci propunu de candidatu,
Pe barbatulu luminatu:
Bonciu fiscalulu din Aradu...
— „Nu ne tréba renegatu!“
Dice corul indignatul.
Si pe rendu camu totu asié
Mai vre-o siese candidá,
Dar soborulu indignatul
Ne'ncetatu totu a strigatu:
— „Nu ne tréba candidatu,
Câ-ci adi cerculu Chisiu-Ineu
Si-are candidatulu seu....“
Deci caiaff'a cum vediú
Câ'n soboru uritu cadiú
Se lasă d'acestu soboru
Si afara in ocolu,
Se 'ndreptă catra poporu,
Pe „cei siepte“ éra-i spuse,
Dar si-ací uritu cadiuse,
Câ-ci poporulu adunatul
Totu strigá neincetatu:

Vina musa de-mi ajuta
Sê cantu doina pré placuta,
In caraba de cuctua!
Dâ-mi carab'a cu grabire,
Ca sê dau la nemorire
O 'ntemplare minunata,
Minunata si ciudata,
Si sê véda lumea mare,
Ce mai lucru de mirare,
De mirare si laudatu
Face-o clica din Aradu....
Ticu-tacu!
In Aradulu celu vestitul,
Este unu fiscalu maritu,
Unu fiscalu cu gur'a mare,
Câtu o gura de caldare,
Ce resuna peste-otare....
Astu fiscalu pré procopsitu,
De aceea e vestitul,
Câ 'n Aradu facu o clica,
La straini fôrte iubita,
Câ-ci strainii-ori ce voiescu,
Cei din clica le 'mplinescu....
Si acésta clica mare,
Audit'a cu mirare,
Cumca 'n cerculu Chisiu-Ineu
Tréb'a clincei sta camu reu,
Câ-ci Stănescu-e candidatu,
Candidatu de ablegatu,
Fara sê se fi 'ntrebatu,
Fara sê se céra svatu
De la clic'a din Aradu...
Of, of!
Pentr' acésta cutediare
Clic'a vine 'n tulburare,
Si caiaff'a celu mai mare

Nu ne tréba candidatu,
Că-ci adi cerculu Chisiu-Ineu
Si-are candidatulu seu,
Si aici ori ce va fi,
Totu Stanescu-a reesî,
Etu e alu nostru candidatu,

Si lu-alegemu d'ablegatu..!“
Astfelu dar in Socodoru
Se facu multu cioroboru,
Cioroboru pentr' unu toporu,
Fara sê se fi 'mplinitu
Ce „caiaf'a“ a dorit;

De 'mplinitu s'a implinitu,
Ceea ce n'ar fi gandit
Unu „fasco“ pré cumplitu.
Prosit!!!

Gur'a Satului.

Gur'a Satului in prinsórea de la Vatiu.

Nu ve spariati, iubitii mei cetitori, de acestu titlu! Gur'a Satului nu si-a dobândit inca in asié mare mesura iubirea procurorului de statu, — si ierte-me, că nici nu dorescu, — ca dsa ca procurorul să-mi procure unu cvartiru liberu in Vatiu. Nu! Gur'a Satului mai spune inca si acumă adeverulu, verde si liberu in libertate, de si mai multi denunçanti, poltroni si miserabili — toti romani — s'au încercat mai de multe ori a-i bagă pumnulu in gura.

E bine, ce am cautat dara eu la Vatiu? — me intrebati dvóstre.

M'am dusu să vediu cvartirulu liberu alu diuaristilor condamnati; am fostu să mai vorbescu o vorba dôue cu Alesandru Romanu, carele in singurata sa va fi primindu bucurosu visitele; si in fine m'am dusu să vediu, déca mai este acolo locu pentru fratele Ionu Porutiu? si pentru.... ca să facu cunoșintia cu dlu directoru alu inchisórei de acolo, că-ci noi divaristii trebuie să traim bine cu acestu domnu, carele in totu minutulu e gata a ne primi sub aripele sale, — apoi cunoscutii totu-de-una sunt bine primiti.

Sosindu la statuinea calei ferate de la Vatiu, indata fui salutat de vócea ungrésca a unui slovacu. Era un birjariu, carele mi să imbiă cu gura mare, facendu unu tololoiu destulu de mare.

Altu birjariu nu era, si a nume din acea causa, că in Vatiu nici nu esiste altulu. Deci nu potui să-alegu multu, de cumva nu me resolvam, ca să ieu unu caru simplu, care ti-acutura si crerii.

Intr'aceste birjariulu totu me intrebá, că la care otelu vreu să tragu?

In giuru de mine erau pré multi ómeni, nu pré voiam ca toti aceia să scâia unde e tînt'a caletoriei mele? — deci par' că nici n'asuu fi auditu intreba-re, nu respussei nimica.

Birjariulu inse me intrebà de nou:

— La care otelu să manu, domnule?

— Tieni-ti gur'a i dîsei in urma, si mana!

Plecaram, si candu esframu din curtea calei ferate, lu-intrebai:

— Scii unde siede dlu Z....

— Cum să nu sciu? — respusse elu — e directorulu temnitiei, — si blastematulu de elu incepù să suridia.

— Mana acolo, — i dîsei apoi.

— Sciu, sciu; la temnitia, — respusse elu érasii suridiendu, si si-indemnă caii la unu mersu mai rapede.

Era o tina cumplita, si in tin'a acést'a trasur'a mi-parea ca o corabia notatória. Notamu, notamu dar in fine, éta că in departare aparù o casa mare, inaintea acesteia se preambulă unu soldatu cu pusca pe umerulu seu.

Cas'a ast'a era temnit'a cea renumita a crimi-

nalistilor. Vis-à-vis de ast'a — precum audî in Pest'a — trebuia să fie inchisórea diuaristilor.

Me uitai intr'acolo. Si éta nu gresfi. Vedi o casa mica, inaintea careia asîdore se preambulă unu ostasuu cu pusc'a.

Ordinal birjariului să mane acolo, si numai de-cătu statu inaintea portii cas' *rosie*.

Me coborii. Voiam să-l crui, inse pôrt'a era incuiata, — dar se des... — si numai decătu, si din laintru me salută unu c... asuu cu aceste cuvinte:

— Ai siedula de la dlu directoru!

— Ba.

— Apoi fara asta nu te potu lasa in laintru.

Vai, gandeam, tare mai iubescu aice pe prisoneieri! Nu lasa pe nime la ei fara siedula, ca nu cumva să i pôta conturbá atare omu reu.

Intr'aceste inse se ivi la pôrta unu prisonieru tineru, unu diuaristu magiaru, carele chiar si-asceptă mirés'a, cu carea numai pentru aceea nu se pôte cununá, că-ci sermanulu e condamnat la inchisóre de unu anu, — sub protectiunea acestuia apoi intrai fara siedula.

Chili'a, in care Alesandru Romanu meditează despre libertatea de presa la noi, e catra strada, — si ca cine-va să nu se pôta uită in laintru, si astfelu să nu-i pôta face incomoditate, ferestile sunt unse cu ce-va ce causeze, ca nici elu să nu pôta vedé prin ele afara. Altu felu prospectul e minunat; vis-à-vis e — temniti'a cea mare a robiloru.

Abiò petrecui la dinsulu câte-va minute, si se ivi unu soldatu, carele me intrebă cine sum, ca să pôta reportă la directorulu.

Apoi nu peste multu vinì altulu, carele aduse o pane pentru diu'a aceea; că-ci diuaristii condamnati capeta pe fia-care dî o pane si 50 cr.

Dupa ce vorbiromu de ale nôstre érasi se ivi alu treile soldati si aduse afisiulu teatralu pentru diu'a aceea. Prisonieru si anunciu teatralu! Ce satira!

Ești apoi să visitedi si pe ceialti prisonieri, intre cari mai am vr'o doi cunoscuti.

Cu asta ocasiune vediui pentru prima-óra, pe Hurban, renumitulu conduceriu alu slovacilor in 1848. Dinsulu e condamnat la 6 luni. Muierea lui dimpreuna cu cei siepte prunci ai sei lu-gelescu in departare de patru-dieci de mile.

Chiar candu fui la elu, i adusera si lui anunciu teatralu. Din curiositate aruncai ochii a supra acelui anunciu, să vediu ce se va represintă de séra in teatrulu magiaru din Vatiu.

Eta titlulu piesei: „Dâ slovacului cortelu, că te va scôte din casa!“ Era actele erau botezate asié: actulu antâi: „Slovaculu care stâ să móra de fôme;“ actulu alu doile: „Slovaculu ingansat;“ actulu alu treile: „Esi din casa Slovacule!“

Aretai lui Hurbau afisiul teatralu, care vorbește intr'unu modu, fôrte categoricu despre frateitatea ungurésca, si elu surise cu amaru.

Visitai apoi pe ceialalti: Celu mai vechiu locitoriu intre toti era redactorulu foii umoristice „Ludas Matyi.“ Au trecutu dôue-dieci de luni, de candu e inchisul. In acestu timpu dinsulu a facutu mai multe feluri de rachié, si le-a numit upe un'a „rachi'a de arestu“, pe alt'a „amaru procurorescu“, etc. etc.

Am uitatu sê mai amintescu mobilele odâiloru. Aceste constau din urmatòriele: unu patu, in acest'a unu sacu de paie, o perina umpluta cu fenu, unu tioliu de acoperit; apoi unu sifonu, o mësa si unu scaunu. Atât'a totu.

Dupa miédia-di eram la unulu din prisonieri. De odata se deschise usi'a, si intră unu colegu de alu loru, aducandu cu sine si scaunulu seu, — apoi nu peste multu veni alu doile si alu treile, fia-carele cu côte unu scaunu.

Scen'a era destulu de comica, ca sê ridu, inse ei faceau ast'a cu tota seriositatea. Pe semne ei s'au dedatu deja cu aeca, câ de côte ori se aduna la oreare, ducu cu sine si scaunele, câ-ci altu-selu n'au unde siedé.

Dupa miédia-di facui cunoscintia cu directo-rulu. Al. Romanu me recomandà graciei sale. Dinsulu me si asigurà despre bunavoint'a sa. Multumiu!

Eu inse plecai a casa, si sosindu in locuint'a mea, me bucurai, câ am scapatu cu musteticle intregi.

0 lacrima intre risuri.

Onorabilii cetitori ai Gurei Satului mi-voru permite, ca sê versu si eu odata o lacrima, si sê plangu in fóia acésta mórtea unui june amicu alu mou, carele cu glumele sale binenimerite a procurat uon. publicu multe minute de distrac-tiune via-la.

Alesandru Moldovanu I vice-notariu la tribunalulu comitatului Zarandu, dupa unu morbu de 8 dile, in etate de 26 ani, a repausat la 16 ian. in Baia-de-Crisiu.

Repausatulu june cu talentu a fostu unu anu si jumetate colaboratoriu internu alu Gurei Satului, ér apoi — departandu-se din Pest'a — a re-masu pana la finea vietii sale unulu dintre cei mai diliginti colaboratori estranei.

Epistol'a lui Pacala in numerulu trecutu inca e opulu seu, — si éta acuma sum silitu ou nespusa dorere d'a anunciat mórtea lui!

Fia-i tierin'a usiora, si memor'a binecuvantata!

Redactorulu.

Conscriptiunea poporalui.

La o redactiune romana.

— Câtu vinitu ai dle?

— De n'asiu avé deficitu de dôue mii de florini, n'asiu avé nici unu vinitu.

— Câti colaboratori ai?

— Atâtia câti vreau sê lucre gratis.

— Câti prenumeranti?

— Iérta-me, câ secretele redactiunale nu se potu spune.

La unu canonico.

— Câtu vinitu ai reverendisime?

— Trei mii de fl.

— Câtu dai pentru diuarie romanesci?

— Nimica.

— Câti prunci ai?

— Horrendum....

— Pardonu! Am gresit. Am uitatu, câ rubric'a ast'a la dta remane neumpluta.

La unu protopopu.

— Câti purcei ai?

— Cinci-dieci.

— Si scrófe?

— Nici una.

— Cum se pote?

— Asíe, câ purcei i-am capetatu de la dascali pentru dobандirea unei statiuni invetatoresci.

La Giga.

— Ai pivnitia la casa?

— Da.

— Este vinu in ea?

— Dorere, câ nu mai este.

TANDA si MANDA.



T. Da unde ai fostu in septeman'a trecuta, frate Mando?

M. Am fostu la Vatiu sê mai vediu pe Ales. Romanu.

T. Ce mai face?

M. Face bine, dar se cam uresce, dar nu se va urî multu timpu.

T. Cum asíe? Dóra....

M. D'apoi chiar acuma cetii in „Albina“, câ Ionu Porutiu asîsderé e condamnat la inchisore.

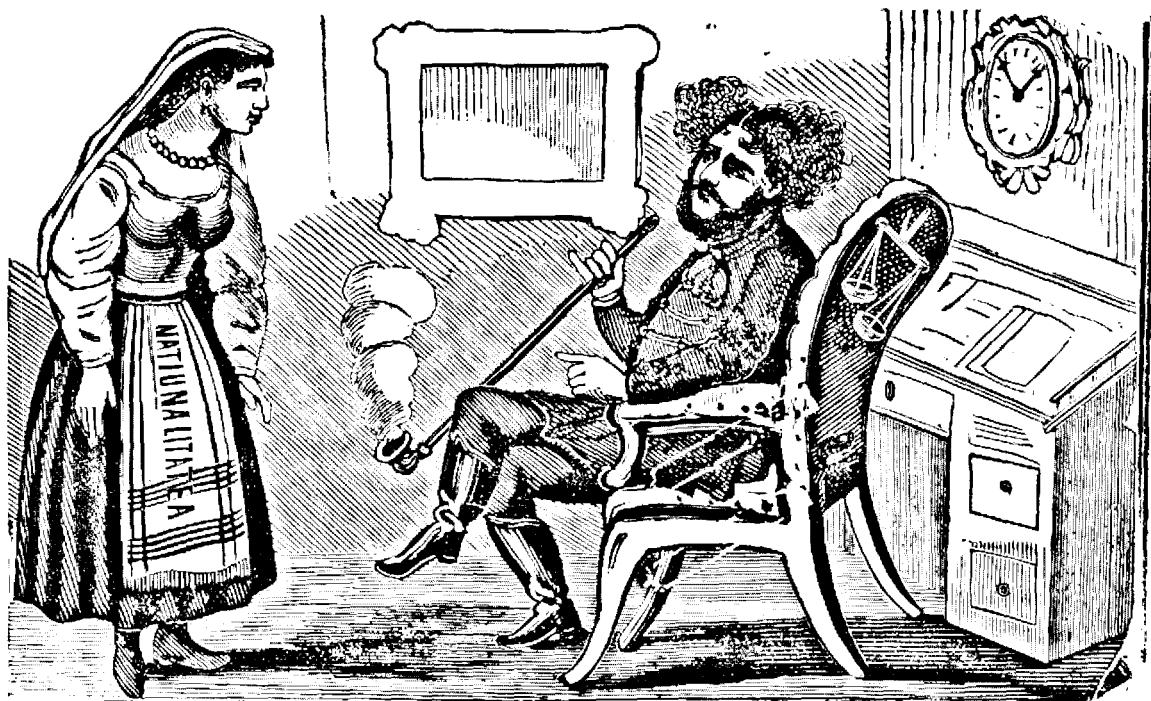
T. Nu mai dîce!

M. Vedi dara in acésta de nou, câtu de buni frati ni sunt ungurii. Pe Porutiu numai pentru aceea lu-condamnara la inchisore, ca Romanu sê nu se urésca singuru.

Post'a Gurei Satului.

La Lug. . . Tiparirea nu se pote asié curendu, . . ti-am spus, câ manuscriptulu nu e curat. Xilografi éra inceput lucra.

Sarutarea. Este buna — inse nu pre hartia — nici de la dta.



Copila. Mai cugeti să me tieni în slujba și în anulu acestă, să să nu-mi dai nici de mancare? **Ondrasiu.** Fiindcă tu vrei să te saturi, apoi *nu-ți potu da nimica!*



Tiac'a. Dar treci frate, și nu me cunosci?

Gur'a Satului: Éca, éca! Pruncul Banatului! p'aici esti? Iá séma, că sari pre multe găduri, și-su parii ascutiti....

Proprietariu, redactoru respunditoriu și editoru: **Iosifu Vulcanu.**

Ca tipariul lui Aleșandru Kocsi în Pest'a. Piat'a Pescilor Nr. 9.